

Matthew 16:13-19

Kon makaadto mog Holy Land hapit sa usa ka lungsod nga ginganlag Banias diin makit-an ninyo gawas sa buildings ang usa ka dako nga pangpang nga bato. Sa una ginganlan nag Paneas tungod sa Griegong diosdios nga ginganlag Pan. Sa panahon ni Kristo mao nay ginganlag Caesarea Philippi. Didto dad-a ni Jesus ang iyang mga tinunan sa dihang gipangutana Niya sila: “Unsay sulti sa mga tawo kinsa man ako?” Ang maalamon nilang tubag: “Juan Bautista, Elias, Jeremias, usa sa mga propeta.” Unya gipangutana sila ni Jesus: “Apan alang ninyo kinsa man ako?”

Mao nay batakang pangutana. Way laing pangutana nga matandi pa niana. “Apan sumala ninyo kinsa man ako?” Lahi ang kahibalo sa mga tubag sa ubang mga tawo. Maayo na nga butang. Ug makat-onan na pinaagi sa pagtungaha, pag-adtog seminaryo ug pagbasag mga libro. Maayo nga masayran unsay opinyon sa mga tawo bahin sa atong Ginoo. Apan may pangutana nga labaw pa niana - usa ka personal nga pangutana. “Apan kinsa man ako sumala ninyo?” Sa dihang nangutana si Jesus niana lisud ug kritikal na kadto nga yugto sa iyang pagsangyaw. Kay miduol Siya sa Iyang kaugalingong katawhan apan wala sila modawat Kaniya. Tinuod nga malipayong naminaw ang katawhan Niya ug gimahal nila Siya. Apan sumala sa tubag nga ilang gipadayag, wala sila makaila kinsa gayud Siya. Tingali giganahan sila ni Jesus, apan wala nila Siya simbaha.

Didto sa Caesarea Philippi duol niadtong dakong bato nga pangpang nangutana si Jesus, “Kamo nga nakig-uban kanako niining panahona, unsa may inyong ikasulti kinsa ako?” ‘Plural’ ang iyang pangutana, sa ato pa, alang sa daghan. Sa pagtubag ni Pedro, wa siya motubag alang lang sa kaugalingon, kondili alang sa dose ka apostoles. Matud pa niya, “Ikaw ang Kristo, ang Anak sa buhing Dios.” Usa ka yano ug klaro nga tubag! Sa paglitok ni Pedro niadtong mga pulonga, gisud-ong siya ni Jesus ug gihatagag saad nga nahimong usa sa mga batakang sukaranan sa Kristohanong simbahan. “Ug sultihan ko ikaw nga ikaw si Pedro, ug ibabaw niining bato tukoron ko ang akong simbahan.”

Unsa man kining bato? Ang gihisgutan nato dinhi mao ang pundasyon sa simbahan. “Ibabaw niining bato tukoron ko ang akong simbahan.” Nahimo kining sentro sa panaglalis sa mga Kristiyanos sulod sa 400 ka tuig. Gilalisan nila unsa gayoy gipasabot niini: ikaw si Pedro ug ibabaw sa maong bato tukoron ko ang akong simbahan. Mga matinud-anong mga Kristiyanos ug mga bangiitang mga scholars wala magkasinabot; ang interpretasyon sa daghang mga simbahan nahimong sukaranan sa ilang pagpadayon. Ang tradisyonal nga paghubad sa Romano Katoliko mao nga sa

pag-ingon ni Jesus kang Pedro, “Ibabaw niining bato akong tukoron ang akong simbahan,” iyang gipasabot nga si Pedro mismo mao ang bato nga maoy tukoran sa simbahan. Si Pedro maoy mag-una sa ubang mga apostoles. Ug ang yawe sa gingharian nga gihisgutan ni Jesus nagpunting sa gahum nga gihatag kang Pedro isip unang pangulo sa Kristiyanong simbahan ug isip unang Obispo sa Roma. Mao ni gibasehan sa Romano Katoliko nga si Pedro maoy unang Papa. Apan may ikadugang nga paghubad nga haum ug sayong sabton.

Una, sa pag-ingon ni Jesus “Ibabaw niining bato tukoron ko ang akong simbahan,” si Pedro ang iyang gipasabot. “Pedro, ikaw ang bato.” Ikaduha, sa pag-ingon ni Jesus, “Ibabaw niining bato tukoron ko ang akong simbahan,” iya kining gipamulong human mopadayag si Pedro sa iyang pagtoo. Importante ang ‘timing’ dinhi. Dili kay nagsud-ong si Jesus sa palibot unya miingon, “Bueno ikaw ang labing maayo busa ikaw akong gipili.” Dili na mao. Dili mahimong bato si Pedro kon wala pa siya makapahayag sa iyang pagtoo. Ang bato dili mao ang Pedro nga nagduhaduha, o ang Pedro nga milimud sa Ginoo. Ang bato mao si Pedro nga mitoo, si Pedro nga mipahayag sa iyang pagtoo. Ang bato mao si Pedro nga sa dayag ug sa publiko mipahayag nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhing Dios. Ug ibabaw sa maong bato tukoron ni Jesus ang iyang simbahan. Ikatolo, sa pag-ingon ni Jesus, “Ibabaw niining bato akong tukoron ang akong simbahan,” iya kining gisulti kang Pedro isip nagrepresentar sa tanang apostoles. Hinumdumi nga ang pangutana ‘plural’ alang sa daghan – “Unsay inyong ikasulti kinsa ako?” Dili kay si Pedro ray gipangutana ni Jesus; silang tanan ang iyang gipangutana. Ug mitubag si Pedro alang sa tanan dili kay sa iya lang kaugalingon. Ug sa pag-ingon ni Jesus, “You are the rock,” dili kay si Pedro ray iyang gipasabot kondili ang tanang mga apostoles. “Kamo ang bato”. Oo, tinuod si Pedro ang nag-una. Siya ang pangulo. Ilhon siya. Kon walay motingog si Pedro maoy mangahas sa pagsulti sa klaro ug kusog nga paagi. Oo, si Pedro ang bato. Apan mga bato usab ang ubang mga apostoles.

Mura bag nag-ingon si Jesus, “Pedro, ikaw ang bato. Ug diha nimo ug sa ubang mga tawo nga sama nimo, akong tukoron ang akong simbahan.” Buot ipasabot nga si Pedro mao ang pundasyon sa simbahan sa iyang pagkompisal sa iyang pagtoo – ingon man ang ubang mga apostoles uban kaniya. Siya ang bato ug sila ang mga bato nga maoy tukoran sa simbahan. Sa yanong pagkasulti, ang simbahan wala itukod sa mga tawo lang; wala kini itukod sa pagkompisal lang. Gitukod kini sa mga tawo nga naghiusa sa ilang pagkompisal nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhing Dios. Mao kana ang pundasyon sa simbahan.

May makaingon tingali nga “mura man lang nag simpleng pagkompisal sa pagtoo”. May importanteng punto dinhi. Ang pagpadayag sa pagtoo mahimo nga usa lang ka ideya o hunahuna. Sa iyang kaugalingon ang ideya huyang ug way kinabuhi. Sama sa ‘law of gravity’. Usa ni ka teoria. Apan butangi og tawo sama ni Newton nga migamit sa maong teoria ug nausab ang dagan sa kalibutan. Ingon man sa prinsipyo sa elektrisidad. Usa ra ni ka prinsipyo. Apan pun-ig Benjamin Franklin ug mikaylap ang mga bombilya ug suga sa tibuok kalibutan. Ang teoria sa relativity komplikado kaayo nga equation. Wa pa kaayo ni masabtig kompleto sa mga scientists. Apan tungod ni Einstein nahimugso ang atomic age. Ang konsepto sa space flight usa lang ka damgo nga gisulat sa papel. Apan tungod ni Werner Von Braun makalupad na ta sa Neptune.

Ang buot nakong ipasabot mao nga ang simbahan dili lang usa ka idea o teoria o usa lang ka pagpadayag o pagkompisal sa pagtoo. Ang simbahan natukod sa mga tawo nga maoy nagpadayag sa ilang pagtoo, nga si Jesus mao ang Kristo, ang anak sa buhing Dios. Ug mao kanay gipadayag ni Pablo ngadto sa taga-Efeso 2:20, “Gitukod kamo diha sa sukaranan nga gipahimutang sa mga apostoles ug sa mga propeta, ug ang bato nga gisukaran nga mao si Kristo Jesus.” Ang akong pagsabot niini mao nga ang sukaranan nga bato sa simbahan mao si JesuKristo mismo. Ug ibabaw nianang sukaranan mao ang mga apostoles. Kadtong dili damhon nga mga tawo kay walay edukasyon, kadtong mga mangingisda nga taga-Galilea, kadtong mga kobrador sa buhis, kadtong mga tawo nga mibiya sa tanan aron pagsunod ni JesuKristo atong Ginoo, sila mao ang mga batong sukaranan sa simbahan.

Human sa pila ka mga tuig nagsulat si Pedro: “Miduol kamo kang Kristo nga mao ang Buhing Bato.” Gitawag niyang Buhing Bato si Kristo. Unya miingon siya, “Ug kamo gitukod diha kaniya isip mga buhing bato ibabaw sa buhing bato.” (1 Peter 2:4-5) Sa ato pa si JesuKristo mao ang una. Siya ang Buhing Bato. Ug diha kaniya gitukod una sa tanan ang mga apostoles, unya ang mga magtotoo sa unang siglo, ang mga magtotoo sa ikaduhang siglo, unya sa ikatolong siglo, ikaupat, ikalima ug ikaunom hangtud sa ika-20 nga siglo, diin kita nahimutang – ang twentieth century. Ug sa atong pagkompisal o pagpadayag og pagtoo kang JesuKristo, nahimo kitang mga buhing bato, nga nadugtong sa dakong simbahan nga gitukod Niya.

Mga igsoon, dunay importanteng kamatuoran niini. Dili kamo kristiyanos kay nia mo sa simbahan karong buntaga. Dili mo kristiyanos tungod kay gibunyagan na mo. Dili mo kristiyanos tungod sa inyong nahimo o nasulti. Kon kristiyanos mo, kristiyanos mo tungod sa inyong gitoohan ug gipadayag bahin ni JesuKristo. Ang simbahan dili mga tawo nga igo lang nakaprosisyon ug nabunyagan. Ang simbahan dili mga tawo nga igo lang nakaapil sa membership class. Ang simbahan dili mga tawo nga igo lang

nakahatag-uli. Ang simbahan mga tawo nga nakakompisal sa rebulosityong kamatuoran nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhing Dios. Busa ang pundasyon mao si JesuKristo, unya ang mga apostoles, unya kita - nga miapil sa pag-atubang sa dakong kamatuoran nga si Jesus mao ang Anak sa Dios gikan sa langit, ug nahimo kitang mga buhing bato sa simbahan nga gitukod ni Jesus.

Unsa man kining simbahan nga iyang gitukod? Una, dili ni ang building, bisag unsa pa kini kanindot. Hinimo kini sa bato, apan bato nga patay. Ang simbahan ni Jesus hinimo og buhing mga bato. Ikaduha, dili ni statement sa pagtoo. Daghang mga simbahan nindot kaayog mga statements nga may vision, mission ug goals. Maayo kaayo pagkatagik ug makatandog. Apan ang statement mga pulong lang sa papel. Mao ra na siya ug way gahum sa paglihok. Ug alang niadtong dili motuo niini, wala ra poy kalainan. Ikatolo, ang simbahan dili listahan sa mga sakop. Tinuod nga technically ang simbahan may giilang mga membro. Apan ang simbahan dili ang membership list. Pila ra may pagpamembro sa simbahan pinaagi sa pagsunod sa mga patakaran, bisag walay personal nga pagtahan kang JesuKristo. Busamahimo kang membro apan wa magpasabot nga kristiyanos ka na.

Unsa man gyud diay ang simbahan? May usa ka pagpadayag sa usa ka katilingban nga nag-ingon: “Human maganoy sa diosnong grasya aron paghangop sa Ginoong JesuKristo ug paghatag sa tibuok natong kaugalingon ngadto kaniya.” Mao kana ang simbahan. Mga lalaki ug babaye nga mihangop kang Jesus ug mihatag sa tibuok nilang kaugalingon ngadto kaniya. Mao kana ang simbahan nga gitukod ni Jesus. Kita nga kabahin niining pundok sa simbahan wala moanhi tungod kay kita: Ambongan, Glamorous, Adunahan, Influential, Intellectual o may talagsaong abilidad. Tingali may pipila ninyo dinhi nga ingon niana. Kadaghanan tingali nato dili. Apan may usa ka butang nga mahimong mosibo kanatong tanan. Sulod sa atong kasingkasing ug kahiladman gihangop nato si JesuKristo atong Ginoon. Ato siyang giangkong. Ato Siya ug kita gipanag-iya Niya. Kanang butanga nakapahimo natong simbahan. May usa ka pangutana nga nahabilin. Naa ba ka sulod sa simbahan o sa gawas? Kon naa ka sa sulod, naa ka diha kay imong gihangop si Jesus ug imong gitahan ang imong kaugalingon ngadto kaniya? Kon naa ka sa gawas kana tungod kay wa na nimo himoa. Busa hain man ka? Sa sulod o sa gawas?

+Emmanuel T. Cabajar, C.Ss.R. D.D.
Obispo sa Pagadian